

Remissyttrande – Reglering av privata sjukvårdsförsäkringar (SOU 2021:80)

Sammanfattning

- Valfrihetens Vänner tillstyrker utredningens förslag, förutsatt att en framtida reglering av privata sjukvårdsförsäkringar utformas på ett sätt som säkerställer fortsatt valfrihet för medborgarna.

Om Valfrihetens Vänner

Valfrihetens Vänner är ett nätverk av entreprenörer och företagsledare som har ett engagemang för valfrihet och fri företagsamhet.

Valfrihetens Vänners synpunkter

För Valfrihetens Vänner är den enskildes valfrihet A och O. På senare tid har olika krafter trappat upp sitt ifrågasättande av valfrihet i välfärden – inklusive rätten för den enskilde att få välja den vårdgivare man önskar.

Valfriheten som princip är för Valfrihetens Vänner överordnat både offentliga och kommersiella aktörers olika egenintressen, varför detta remissyttrande inskränker sig till att delge en övergripande och principiell syn på utredningen.

Den svenska välfärdsmodellen bygger sedan lång tid tillbaka på solidarisk finansiering, en mångfald av leverantörer och valfrihet för den enskilde att välja bland dessa leverantörer inom ramen för den offentligfinansierade välfärden.

Varför regeringen överhuvudtaget lägger kraft på att i olika omgångar utreda ett fenomen som privata sjukvårdsförsäkringar – vars samlade premiebetalningar motsvarar mindre än en procent av de totala hälso- och sjukvårdskostnaderna – när den offentliga vården har många och välkända problem, är en gåta.

Så noterar vi exempelvis att rubricerade utredning konstaterar att det – i motsats till vad opinionsbildare brukar påstå – saknas rapporter som pekar på att privata sjukvårdsförsäkringar leder till faktiska undanträngningseffekter för andra vårdtagare.

Utredningen föreslår att Hälso- och sjukvårdslagen ändras så att det av regionernas avtal med privata vårdgivare framgår hur det säkerställs att vårdgivarens privata uppdrag inte påverkar de uppdrag som vårdgivaren utför åt regionen. Utredningen specificerar dock inte exakt vilka dessa avtalsvillkor ska vara eller hur de ska utformas.

Det återstår att se hur en eventuell implementering av utredningens förslag i denna del kommer att se ut, men det står utom allt tvivel att frågan om privata sjukvårdsförsäkringar är mycket politiserad. Det innebär att olika regioner kommer att

behandla privata vårdgivare olika, med en överhängande risk för godtycke och orättvisa. En region vars politiska majoritet av ideologiska skäl ogillar privata vårdförsäkringar kan i ett sådant läge komma att försvåra de privata vårdgivarnas verksamhet i regionen, vilket skulle minska valfriheten för den regionens invånare.

Utredningen noterar i sitt avslutande huvudförslag att det fortsatta arbetet från politiskt håll inte får leda till förhastade beslut utan juridisk analys och faktabaserade underlag, och att utredningens förslag ska ses som ett första steg i regleringen av privata sjukvårdsförsäkringar.

Valfrihetens Vänner instämmer i detta och tillstyrker därför utredningens förslag, förutsatt att nämnda framtida reglering utformas på ett sätt som säkerställer fortsatt valfrihet för medborgarna och inte ger möjlighet för enskilda regioner att försämra villkoren för privata vårdgivare så att sagda valfrihet för medborgarna försämras.

./.